

forekommer mig at være et rigtigt og retfærdigt Forslag, fordi jeg har modtaget Henvendelser fra ikke saa faa Sogneraad i min Kreds om at gøre det, og fordi dette Forslag sikkert vil spille en større Rolle for min Valgkreds end for de allerfleste andre Kredse i Landet. Jeg skal tillade mig at fremsætte nogle Oplysninger i den Anledning. I min Valgkreds ligger der Grevskabet Kristiansholm, hvorunder høre Hovedgaardene Aalholm, Bramslykke, Eg-holm og Stenvængegaarden, Grevskabet Hardenberg med Hovedgaardene Idalund, Hardenberg, Nielstrup, Rosenlund og Nørregaard, Baroniet Sønderkarle med Hovedgaardene Højbygaard, Lungholm, Raa-haugegaard og Harefredgaard, Stamhuset Engestofte med Hovedgaardene Engestofte og Ulriksdal og Baroniet Guldborgland med Hovedgaardene Orebygaard, Berritsgaard, Ødegaard og Rødsnæs. Disse store Gaarde høre ind under Stamhusene. Foruden disse større Gaarde er der en hel Del andre store Gaarde, som Stamhusbesidderne besidde til fri Ejendom. I alt er der, saa vidt jeg har kunnet tælle op, 35 af det, man kalder Herregaarde i min Valgkreds. Disse Herregaarde ere, som det er nævnt før, ikke synderlig gode Skatteydere at have for Kommunerne. De medføre Udgifter paa mangfoldige Maader. Jeg skal særlig nævne en Ting efter min Erfaring, og det er, at eftersom Arbejdsforholdene som Regel ere ret daarlige paa disse Herregaarde, faa de ogsaa temmelig daarlige Arbejdere, og Arbejderne befolke i høj Grad Kommunerne med uægte Børn, som siden falde Kommunerne til Byrde paa mange Maader. Naar saa de Mænd, der besidde disse Gaarde, kunne rejse bort og paa en Maade tage deres Fideikommiskapital med sig, er det et ganske overordentlig stort Tab for Kommunerne. Jeg skal nævne, hvor store Fideikommiskapitaler disse Godser besidde. Jeg skal saaledes nævne, at Hardenberg har i Bankaktier 28,000 Kr. og i Fideikommiskapital 2,700,000, Kristiansholm i Bankaktier 16,000 Kr. og i Fideikommiskapital 2,178,000 Kr., Baroniet Sønderkarle har i Bankaktier 18,000 Kr., i Søassurance 4,000 Kr. og i Fideikommiskapital 1,900,000, Stamhusene Engestofte og Ulriksdal have i Bankaktier 7,600 Kr. og i Fideikommiskapital 718,000 Kr., Baroniet Guldborgland har i Bankaktier 18,800 Kr., Søassurance 4,000 Kr. og i Fideikommiskapital 1,599,700 Kr., foruden hvad der ellers hører til af Fæstefgifter og forskellige andre Ting. Det vil altsaa ses, at alene for den ene Kredses

Vedkommende er det mange Millioner, som saaledes kunne undrages for kommunal Beskatning. Enkelte af Ejerne bo ikke en Gang i Landet. Det forekommer mig, at det er saare retfærdigt, naar Ejeren i sin Tid har faaet sin Fideikommiskapital ved Bortsalg af Jordegods eller Nedlæg-gelse af Bøndergaarde, eller paa hvad Maade det nu er sket, at Kapitalen saa bliver der, hvor Fideikommiset har sit Domicil. Der er vel sikkert ikke meget Haab om, at det Ændringsforslag, der er stillet, nu bliver vedtaget, men der kunde jo være Anledning til at tage dette Spørgsmaal op mellem 2den og 3die Behandling, og jeg vil meget henstille til den højtærede Indenrigsminister og Skatteudvalget at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse. Det viser sig jo af, hvad jeg her har anført, at for enkelte Steder i Landet spiller dette Spørgsmaal en ganske overordentlig stor Rolle.

Indenrigsministeren (Enevold Sørensen): En Række af de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Udvalg, indeholder dels redaktionelle Ændringer, dels enkelte Smaaforbedringer, saa at jeg ikke behøver at opholde mig nærmere ved disse Forslag. Jeg skal blandt saadanne nævne Ændringsforslag under Nr. 2, der medtager Sygehuse i de Bestemmelser, der i § 2 ere givne angaaende Skatteforpligtelser for Folk, som ere indlagte paa Sindssygeanstalter, Abnormanstalter eller lignende Anstalter. Udvalget foreslaar at tage Sygehuse med. Det er noget jeg fuldt kan slutte mig til. Ligeledes kan jeg slutte mig til Ændringsforslaget under Nr. 6 til § 8, i hvilken der kræves, at i alle Kommuner „uden Undtagelse“, skal der udarbejdes en særlig Skatteminister; jeg erkender ogsaa, at det er ganske rigtigt, at Kjøbenhavn ikke medtages her, idet den forudgaaende Paragraf udelukkende omhandler Kommunerne uden for Kjøbenhavn. Ændringsforslagene Nr. 8, 9 og 10 ere Redaktionsændringer, Nr. 11 ligesaa. Af de af hele Udvalget stillede Ændringer, der have større Betydning, er der saa tilbage følgende: Nr. 1, som angaar Muligheden af at faa Skat af en skattepligtig, skønt han i Skatteaaret ikke har haft fast Ophold i nogen Kommune i 3 Maaneder. Det kan jeg ganske slutte mig til. Men jeg vil dog erindre om, at det kun bliver rene Undtagelsestilfælde, hvor Kommunen gennem denne Bestemmelse kan foretage en Skatteansættelse. Det vil kun ske, naar en Skatteunddrager til-